

УДК 811. 161.

DOI <https://doi.org/10.32782/eddiscourses/2025-1-13>

ІННОВАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОПИСУ І МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС

Литвиненко Ніна Павлівна,

доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри мовної підготовки,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
ORCID: 0000-0002-6572-2392

Місник Наталія Володимирівна,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри мовної підготовки,
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
ORCID: 0009-0009-2175-8068

Стаття актуалізує проблему застосування мовних нововведень, відображених у новій редакції (2019 р.) Українського правопису у зв'язку із завершенням цюгоріч перехідного періоду її впровадження. Наукова розвідка покликана окреслити основні чинники появи змін мовної норми; полегшити розуміння засад мовного законодавства на сучасному етапі розвитку української мови й окремих норм правописного документа. Автори мали на меті висвітлити прагматичний аспект реалізації нових положень чинного Правопису в системі вищої профільної освіти, зокрема на прикладі репрезентантів означених правописних норм у медичному дискурсі.

Періодичний перегляд, доопрацювання й оновлення правописного кодексу як еталону писемної літературної мови на противагу некодифікованому усному мовленню розглядається як цілком закономірний процес, пов'язаний з унормуванням мови. Нормативно-правовим підґрунтям появи нової редакції Правопису стали такі напрацювання провідних інституцій, як створення Правопису Українською національною правописною комісією, до складу якої, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України (2015 р., № 416), увійшли відомі вчені Національної академії наук України та закладів вищої освіти з усіх регіонів нашої країни; громадське обговорення запропонованих змін, у ході якого надійшло більш ніж три тисячі пропозицій (серпень-вересень 2018 р.); ухвали Колегії Міністерства освіти і науки України та Президії Національної академії наук України (жовтень 2018 р.); Постанова Кабінету Міністрів України «Питання Українського правопису» (від 22 травня 2019 р., № 437) про схвалення Правопису; опублікування на офіційних сайтах Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України тексту Українського правопису в новій редакції (3 червня 2019 р.) й, відповідно, набуття чинності документа. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (від 16 липня 2019 р.) вперше вводить у правове поле поняття «правопис» з огляду на питання дотримання стандартів державної мови. З цією метою пов'язане створення Національної комісії зі стандартів державної мови, а також інституції Уповноваженого із захисту української мови як державної, що цілком відповідає Стратегії популяризації української мови до 2030 р. «Сильна мова – успішна держава» (2019). Практична реалізація норм Правопису насамперед стосується освітнього процесу та фахового дискурсу.

Ключові слова: українська літературна мова, чинний правопис, редакція Українського правопису 2019 р., правописна норма, мовна інновація, фаховий медичний дискурс.

Lytvynenko Nina, Misnyk Nataliia. Innovations of Ukrainian spelling and medical discourse

The article highlights the issue of applying linguistic innovations reflected in the new edition (2019) of the Ukrainian Orthography, in light of the completion of the transitional period for its implementation this year. The scholarly investigation aims to outline the main factors behind the emergence of changes in linguistic norms, facilitate the understanding of the principles of language legislation at the current stage of Ukrainian language development, and clarify specific norms of the orthographic document. The authors aim to emphasize the pragmatic aspect of implementing the new provisions of the current Orthography in the system of higher specialized education, particularly through examples of the representation of these orthographic norms in medical discourse.

The periodic review, refinement, and updating of the orthographic code as a standard of written literary language, as opposed to non-codified oral speech, is considered a natural process associated with the regulation of language. The normative-legal basis for the appearance of the new edition of the Orthography involved the following achievements of leading institutions: the development of the Orthography by the Ukrainian National Orthography Commission, which included renowned scholars from the National Academy of Sciences of Ukraine and higher education institutions from all regions of the country, in accordance with the Cabinet of Ministers of Ukraine directive (2015, No. 416); public discussions of the proposed changes, which received over three thousand suggestions (August-September 2018); approvals by the Board of the Ministry of Education and Science of Ukraine and the Presidium of the National Academy of Sciences of Ukraine (October 2018); the Cabinet of Ministers of Ukraine resolution "On the Issue of Ukrainian Orthography"

(No. 437 of May 22, 2019), which endorsed the Orthography; the publication of the text of the Ukrainian Orthography in its new edition on the official websites of the Ministry of Education and Science of Ukraine and the National Academy of Sciences of Ukraine (June 3, 2019); and the subsequent enactment of the document. The Law of Ukraine “On Ensuring the Functioning of the Ukrainian Language as the State Language” (July 16, 2019) introduces for the first time the concept of “Orthography” into the legal field concerning adherence to state language standards. This is linked to the establishment of the National Commission on State Language Standards and the institution of the Commissioner for the Protection of the Ukrainian Language as the state language, aligning with the Strategy for Promoting the Ukrainian Language Until 2030, “Strong Language – Successful State” (2019). The practical implementation of Orthography norms primarily pertains to the educational process and professional discourse.

Key words: Ukrainian literary language, current orthography, 2019 edition of Ukrainian Orthography, orthographic norm, linguistic innovation, professional medical discourse.

Актуальність проблеми. Нововведення в останній редакції Правопису української мови 2019 р., на наш погляд, можуть слугувати яскравою ілюстрацією розрізнення двох понять: *інновації / новації*. В контексті змін мовних норм доцільно говорити саме про *інновації* в правописній царині, оскільки йдеться про такі нові ідеї (*новації*), які потребують обов’язкової реалізації. Так, в освітній сфері інновації розглядають як «процес творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються рівні досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно іншого стану» [1].

Важливість і складність процесу формування правописної системи будь-якої мови неможливо переоцінити. Як відомо, стабільний правопис єднає словесну традицію, сприяє усталенню грамотності кожного українця, гуртує вітчизняну національну спільноту. Державна мова має орієнтуватися на єдиний орфографічний кодекс, а всі громадяни й інституції без вагань і внутрішніх суперечностей мусять дотримуватися визнаних загалом і кодифікованих у лексикографічних джерелах правил [2, с. 3]. Професійний, зокрема медичний, дискурс не є винятком. У медичній сфері правописна норма має широкий спектр реалізації на різних мовних рівнях: наукові тексти теоретичної медицини, медична документація, живе спілкування учасників комунікації.

Аналіз досліджень засвідчує, що серед чинників (зі знаком «+» чи «-») перегляду мовних норм найчастіше виділяють адаптування правописної системи до найновіших позамовних реалій, відновлення історичної справедливості шляхом повернення до активного вжитку давніх автентичних українських мовних елементів з огляду на наукове підґрунтя тощо. З іншого боку, процес редагування Українського правопису супроводжувався критичними заувагами про «правописне роздоріжжя», «орфографічну турбулентність», «акцентування на архаїці» тощо. Загалом беззапе-

речним залишається лише факт необхідності чіткого дотримання кожним мовцем чинних норм, які регулюють використання мовних одиниць на всіх лінгвістичних рівнях. Необхідно «сформулювати особисте ставлення до поданих у новому правописі модифікацій, екстраполювати оновлену орфографічну систему до власної ціннісної життєвої парадигми» [2, с. 4]. Слід зазначити, що питання характеру мобільності мови, сучасної мовної ситуації, ролі держави в регулюванні мовної норми, контролю державного апарату за дотриманням вимог закону, мовної поведінки індивідів в соціумі перебувають у центрі уваги таких дослідників, як Б. Ажнюк, С. Єрмоленко, Л. Масенко, О. Пономарів, О. Тараненко, Н. Ткач.

Важливо наголосити на тому, що нову редакцію Українського правопису розроблено на основі української правописної традиції з урахуванням новітніх мовних явищ, які набули поширення в різних сферах суспільного, наукового й культурного життя.

Метою пропонованої праці є вивчення проблеми впровадження нових положень Українського правопису (2019 р.), їхньої імплементації в освітній процес, отже, з’ясування особливостей практичної реалізації найбільш суттєвих з цих положень у контексті фахового (медичного) дискурсу.

Виклад основного матеріалу. Зрозуміло, що поява нового правопису – це історично зумовлений процес, пов’язаний як з історією самої мови і наукових знань про неї, так, власне, і з історією мовної політики та історією українського суспільства [4, с. 85]. Українському правопису як системі, історії його становлення, окремим правописним проблемам присвячено багато праць різного характеру: від невеликих статей до ґрунтовних монографій (П. Гриценко, В. Складенко, О. Скопненко, К. Городенська, С. Єрмоленко, О. Пономарів та ін.).

До модерного часу (початок ХХ ст.) український правопис пройшов складний шлях. За підрахунками науковців, від 1798 до 1905 рр. українські тексти створювали за допомогою близько

50 правописних систем, що мали різний ступінь поширення. Надскладним було завдання в умовах тривалої бездержавності виробити єдиний літературний стандарт мови [3, с. 84]. Серед подвижників цієї справи – видатні українські вчені й культурні діячі, зокрема В. Антонович, М. Драгоманов, П. Чубинський, Б. Грінченко, І. Огієнко, А. Кримський. Першим правописом нової української літературної мови модерного часу стало видання 1921 р. «Найголовніші правила українського правопису» (рис. 1).

Рис. 1.

Усі подальші правописні зміни й доповнення здійснювалися на основі цього тексту. У радянський період правописна система української мови зазнала репресивних дій тоталітарного режиму шляхом скасування низки її норм як націоналістичних, що значно вплинуло на функціонування графічної, фонетичної та орфографічної систем мови. Отже, «сутність мовних реформ (а зміни в правописі – це елемент мовної реформи) передбачає їхній розгляд у тісному взаємозв'язку з життям суспільства» [3, с. 81].

Порівняно з попереднім офіційним Правописом (1990 р.), в чинній редакції правописного документа (рис. 2) загалом зафіксовано небагато змін. Слід відзначити, що, реагуючи на виклики мовної практики, сучасна редакція правопису розширила межі використання орфографічних варіантів з урахуванням того, що в процесі мовленнєвої практики залишиться чинним один варіант. З огляду на це правописні інновації доцільно поділити на нові мовні норми (без варіантів) та варіантні доповнення до чинних норм.

Рис. 2.

Розглянемо найбільш суттєві інновації в окремих сегментах сучасного правопису.

1) Йотування.

Панацея, параноя, контеєр, пєєрові пляшки.

Скасовано написання буквосполучень *ія, йє* тощо. Тепер звук [j] у складі звукосполучень [je], [ji], [ju], [ja] передаємо буквами *є, і, ю, я*: *конвеєр (convey+er), фое, траєкторія, флаєр, пляєда, феєрверк, Ісая, Гаїті, Гоє.*

Проект, проєктант, проєкція, проєктувати.

Усі слова з латинським коренем *-ject-* пишемо через *є*, як *ін'єкція, траєкторія.*

2) Слова з першим іншомовним компонентом.

– Написання разом: *автомасажер, архіскладний, вебсторінка, гіперфункція, екопродукт, лейбмедик, макромолекула, мікропротез, мініблок, наночастинки, топменеджер, ультразвук.*

– Компонент *топ-* з числівниками не поєднуваний: написання слів на зразок «*топ-10*», «*топ-сто*» є порушенням мовної норми.

Написання з дефісом: *ВІЛ-інфекція, ДНК-аналіз, УФ-промені, К-ример;*

ВІЛ-СНІД; Т-подібний; допінг-контроль, інтернет-видання; бета-промені; мати-й-мачуха, паста-герметик.

Як бачимо, з дефісом пишемо ініціальну абрєвіатуру, написану великими або малими буквами, з будь-яким словом (*ДНК-експертиза, е-декларування*); дві ініціальні абрєвіатури, написані великими літерами (*ВІЛ-СНІД*); слова-терміни, до складу яких входить буква алфавіту або іменник-назва букви грецького алфавіту (*П-подібний, альфа-частинка*); складні слова, перший іменник яких визначає певну ознаку чи

особливість предмета, явища, названих другим іменником (*бізнес-план, компакт-диск, піар-акція*); іменники прикладкового типу (*штифт-конус, зуб-антагоніст*).

3) Вживання числівника *пів*.

Пів ампули, *пів* години, *пів* Європи, *пів* України; *пів*куля, *пів*день, *пів*захист. Невідмінюваний числівник *пів* зі значенням «половина» з наступним іменником – загальною та власною назвою у формі родового відмінка однини пишемо окремо: *пів* аркуша, *пів* міста. Якщо ж *пів* з наступним іменником у формі називного відмінка становить цілісне поняття й не виражає значення половини, то пишемо одним словом: *південь, півзахист, півколо, півкуля, півмісяць, півоберт, півовал*.

4) Вживання великої букви.

– В офіційних складених назвах органів влади, установ і організацій, товариств і об'єднань з великої букви пишемо перше слово (і всі власні назви), що входить до складу назви: *Міністерство освіти і науки України*.

– У назвах найвищих органів влади і державних установ України *Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Конституційний Суд України, Верховний Суд* з великої букви пишемо всі слова.

– З великої букви пишемо перше слово офіційних назв найвищих державних посад та посад керівників міжнародних організацій: *Генеральний секретар ООН, Президент України, Голова Верховної Ради України, Президент Сполучених Штатів Америки, Прем'єр-міністр Канади*.

– Назви посад, звань, наукових ступенів тощо пишемо з малої букви:

академік, декан, лауреат Державної премії України, член-кореспондент, колишній міністр охорони здоров'я.

– Назви посад міністрів, послів, президентів академій тощо в офіційних документах, а також для підкреслення урочистості можна писати з великої букви: *Міністр освіти і науки України, Посол Республіки Польща, Президент Національної академії наук України*.

– Назви виробничих марок технічних виробів (машин, приладів тощо) беремо в лапки і пишемо з великої букви: *літак «Мрія»*, але назви самих виробів беремо в лапки і пишемо з малої букви: «*боїнг*», «*нісан*».

– Унормування вживання великої букви в назвах сайтів, соціальних мереж тощо передбачає написання їхніх назв без родового слова з малої літери: *твітер, гугл, фейсбук*. Ці ж назви з родовим словом слід писати з великої літери та в лапках: *мережа «Фейсбук», енциклопедія «Вікі-*

педія». Назви сайтів, ужиті як назви юридичних осіб, пишемо з великої букви та без лапок.

5) Новий розділовий знак – скісна риска /.

– В офіційно-діловому і науковому стилях вживається скісна риска як розділовий знак між однорідними членами речення і в інших подібних випадках у значенні, близькому і до єднального (*і*), і до розділового (*або*) сполучників: *системність / несистемність явищ*.

– Позначаємо рік, що не збігається з календарним: *у 2024/2025 навчальному році*.

– Позначаємо співвідношення яких-небудь величин, параметрів: *співвідношення курсу гривня / євро*.

– Вживаємо у графічних скороченнях: *п/в* (поштове відділення), *р/р* (розрахунковий рахунок), *к/т* (кінотеатр), *т/к* (телеканал), *км/год* (кілометрів за годину) тощо. У таких випадках після скорочених частин слів крапки не ставимо.

6) Слова з елементами *дво-* / *двох-*, *три-* / *трьох-*, *чотири-* / *чотирьох-*.

– У складних словах перед голосними *а* чи *о* пишемо тільки *дво-*, *три-*, *чотири-* напр.: *двоактний, двоокис, двооксид, двоопуклий, двоосьовий, триатомний*.

– Вживаємо *двох-*, *трьох-*, *чотирьох-*, якщо наступна частина є числівником чи співвідносним іменником: *двохтисячний, трьохмільйонний, чотирьохсотріччя*.

7) Фемінітиви.

Інновацією Правопису стало офіційне впровадження фемінітивів, тобто альтернативних або парних аналогічним поняттям чоловічого роду іменників зі значенням особи жіночої статі. Дослідники сходяться на думці, що офіційне визнання фемінітивних форм – це наслідок усвідомлення суспільством значущості гендерної толерантності.

Мовна ситуація в медичній сфері початку ХХІ ст. засвідчувала наявність незначної кількості фемінітивів, що свідчить про недостатньо активне їх використання досі: *лікарка, завідувачка, масажистка, санітарка, курортниця* тощо.

Іменники на означення осіб жіночої статі утворюються за допомогою суфіксів *-к-*, *-иц-(я)*, *-ин-(я)*, *-ес-* тощо.

– Найуживаніший суфікс *-к-(а)*, бо він поєднуваний з різними типами основ:

основи на *-ар*: *аптекарка, лікарка, санітарка, друкарка, перукарка*;

основи на *-ер*: *міністерка, акушерка, фельдшерка*;

основи на *-ор*: *ректорка, директорка, провізорка, донорка, інспекторка*;

основи на *-іст, -ист*: *інфекціоністка, окулістка, клініцистка, протезистка*;

основи на *-ант, -ент, -єнт*: *лаборантка, ортодонтка, асистентка, пацієнтка*;

основи на *-евт*: *психотерапевтка, фармацевтка*;

основи на *-пед*: *логопедка, ортопедка*;

основи на *-рт, -рн*: *експертка, інтернка* тощо.

– Основи на *-ник* чи *-ень* + суфікс **-иц-(я)**: *дослідниця, керівниця, помічниця, заступниця, співробітниця, працівниця, доглядальниця, замовниця, учасниця*.

– Основи на *-ець, -ик, -ік, -лог, -ург, -атр* + суфікс **-ин-(я)**: *фахівчиня, генетикиня, технікня, алергологиня, дієтологиня, косметологиня, стоматологиня, хірургиня, педіатриня*.

– Рідковживаний суфікс **-ес-(а)**: *поетеса, стюардеса, патронеса*.

Жіночі назви за професією є невід'ємною частиною словника сучасного українського мовця. Слід зазначити, що донедавна використання назв осіб за фахом і посадою в офіційно-діловій сфері узгоджувалося з чинним «Класифікатором професій ДК 003: 2010», в якому зафіксовано перелік лише назв-лексем чоловічого роду для номінації професій обох осіб [5]. Звісно, положення цього документа мають бути переглянуті відповідно до чинного Правопису.

Назви професій у медичній сфері регламентувалися такими документами: «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск № 78. Охорона здоров'я», затверджений Наказом МОЗ від 29 березня 2002 р. № 117, Наказ МОЗ «Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад, посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою, посад професіоналів у галузі охорони здоров'я та посад фахівців у галузі охорони здоров'я у закладах охорони здоров'я» від 28 жовтня 2002 року № 385, посадові інструкції. Водночас рішенням Національної комісії зі стандартів державної мови від 22 жовтня 2021 р. № 238 затверджено «Рекомендації щодо творення та вживання назв професій у медичній сфері для утвердження гендерної рівності», який містить перелік назв професій у медичній сфері (маскулінитивів і фемінітивів) згідно з нормами Українського правопису: *педіатриня / лікарка-педіатр, інтернка / лікарка-інтерн* [6].

Отже, ступінь поширення фемінітивів у фаховій мовній практиці на сучасному етапі зростає як в усному, так і в письмовому дискурсі. При цьому акцент слід зробити на важливості «коректного творення фемінітивів, які можуть

бути використані в офіційній комунікації» [6, с. 2].

8) Кличний відмінок.

В імені *Ігор* змінено кличний відмінок: тепер *Ігорю*, раніше було *Ігоре*. Також форма по батькові від нього тепер подається як *Ігорьович*, раніше була *Ігорович*. Для імені *Олег* установлено форму кличного відмінка *Олеже*, яка раніше вважалася неправильною, але як варіант залишена й стара форма *Олегу*.

Варіантні нововведення Правопису.

1) У словах іншомовного походження – прізвищах та іменах людей – допускається передавання звука [g] двома способами: шляхом адаптації до звукового ладу української мови – буквою *г* (*Вергілій, Гарсія, Гуллівер*) і шляхом імітації іншомовного [g] – буквою *г* (*Вергілій, Гарсія, Гуллівер*).

2) У запозиченнях з давньогрецької мови, що мають стійку традицію передавання буквосполучення *ai* шляхом транслітерації як *ау*, допускаються орфографічні варіанти: *аудієнція* і *авдієнція*, *аудиторія* і *авдиторія*, *лауреат* і *лавреат*, *пауза* і *павза* тощо.

3) У словах грецького походження, узвичаєних в українській мові з буквою **ф**, допускається орфографічна варіантність на зразок: *ефір* і *етер*, *кафедра* і *катедра*, *логарифм* і *логаритм*, *міф*, *міфологія* і *міт*, *мітологія*, *Афіни* і *Атени*. Зазвичай буквосполучення *th* у словах грецького походження передаємо буквою **т**: *антропологи́я*, *аптека*, *астма*, *бібліотека*, *теорія*, *ортопедія*.

4) Іменники на **-ть** після приголосного, а також слова *кров*, *любов*, *осінь*, *сінь*, *Русь* у родовому відмінку однини можуть набувати варіативного закінчення **-и**: *смерті* / *смерти*, *збудливості* / *збудливости*, *відсутності* / *відсутности*, *особливості* / *особливости*, *сформованості* / *сформованости* [7].

Українськими закладами вищої освіти провадиться значна робота, покликана забезпечити виконання Наказу Міністерства освіти і науки «Про впровадження нової редакції Українського правопису» від 29 липня 2019 р. № 437, листа Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» «Щодо провадження Українського правопису в редакції 2019 року» від 20 серпня 2019 р., зокрема розглядаються питання впровадження в освітній процес нової редакції Українського правопису на вчених/педагогічних радах; розробляються методичні матеріали щодо застосування положень Українського правопису (2019 р.) для учасників освітнього процесу.

До чинників, які визначають темпи адаптації мовних інновацій в українському суспільстві,

фахівці відносять соціальну мобільність мовної поведінки, виявлення зацікавленості в розвитку мови (соціальну свідомість), лінгвістичні смаки, мовознавчу чутливість і лінгвістичний інтелект (мовні та комунікативні здібності, які визначають готовність до розуміння і продукування мовлення), швидкість вербальної реакції та належність до певної спільноти [3, с. 191].

Висновки. Отже, «чинна редакція Українського правопису – це кодекс перехідного типу, що ввібрав у себе багато варіантних орфограм, застосування яких буде великою мірою залежати

від стилістичної стратифікації словоформ з варіантним написанням» [4, с. 86].

Зрештою, зацентруємо на необхідності здійснювати дискурсивну практику з чітким дотриманням мовних стандартів, що пов'язано передусім з процесом реалізації законодавчо закріпленого за українською мовою статусу державної, її утвердженням та подальшим розвитком. Серед основних шляхів досягнення цієї мети – наукові дослідження, підготовка наукових, навчальних і методичних видань, активна мовна поведінка українців.

Список літератури:

1. Дубасенюк О. Інновації в сучасній освіті. *Інновації в освіті: інтеграція науки і практики*: зб. наук.-метод. праць. Житомир: вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. С. 12–28.
2. Лещенко Т., Бондар Н., Жовнір М. Український правопис: новації та варіації: наочно-навчальний посібник. Полтава: УМСА, 2020. 40 с.
3. Стратулат Н., Проценко Г. Особливості впровадження нового українського правопису. *Мова і культура*. 2020. С. 185–193.
4. Скопненко О. Український правопис: традиції і сучасність (малі штрихи до великої історії). *Visnik Nacionalnoi akademii nauk Ukraini*, 2020. № 3. С. 78–87.
5. Класифікатор професій ДК 003: 2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
6. Рекомендації щодо творення та вживання назв професій у медичній сфері для утвердження гендерної рівності від 22 жовтня 2021 р. № 238. URL: <https://mova.gov.ua>.
7. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 393 с.
8. Український правопис. 2019. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/%202019.pdf>.

References:

1. Dubaseniuk, O. (2014). Innovatsii v suchasni osviti [Innovations in modern education]. Proceedings of the Innovatsii v osviti: intehratsiia nauky i praktyky. Zhytomyr: vyd-vo ZhDU im. I. Franka, pp. 12–28 [in Ukrainian].
2. Leshchenko, T. (2020). Ukrainskyi pravopys: novatsii ta variatsii: naochno-navchalnyi posibnyk [Ukrainian spelling: innovations and variations: visual and educational guide]. Leshchenko T., Bondar N., Zhovnir M. Poltava: UMSA, 40 [in Ukrainian].
3. Stratulat N., Protsenko H. (2020) Osoblyvosti vprovadzhennia novoho ukrainskoho pravopysu [Peculiarities of the introduction of the new Ukrainian spelling]/ Proceedings of the *Mova i kultura*, pp. 185–193 [in Ukrainian].
4. Skopnenko O. (2020) Ukrainskyi pravopys: tradytsii i suchasnist (mali shtrykhy do velykoi istorii) [Ukrainian spelling: traditions and modernity (small touches to a big story)] Proceedings of the *Visnik Nacionalnoi akademii nauk Ukraini*, no. 3, pp. 78–87 [in Ukrainian].
5. Klyasyfikator profesii DK 003: 2010 [Classifier of professions DK 003: 2010]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>.
6. Rekomendatsii shchodo tvorennia ta vzhyvannia nazv profesii u medychnii sferi dlia utverdzhennia gendernoi rivnosti vid 22 zhovtnia 2021 roku № 238 [Recommendations on the creation and use of names of professions in the medical field to establish gender equality dated October 22, 2021 No. 238]. Retrieved from: <https://mova.gov.ua>.
7. Ukrainskyi pravopys. (2019) [Ukrainian Spelling]. Kyiv: Naukova Dumka, 393 p. [in Ukrainian].
8. Ukrainskyi pravopys. (2019) [Ukrainian Spelling]. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/%202019.pdf>.